

چه باید کرد؟

انقلاب و سیاست واقعی: احزاب و نیروهای چپ انقلاب تونس. بحث در زمینه استراتژیهای قدرت

از: کلاودیا هیدت

«انقلاب برای ما امکان آنرا داد تا خواب ببینیم» با این کلمات نویسنده تونس و قبلاً از مخالفین رژیم، توفیق بن بربک توضیح میدارد که چه مسائلی گرداننده گان و ناظران اعتراضات و سقوط در تونس را باهم پیوند میدهد. اینکه انقلاب به گذشته پیوسته و وضع نورمال اکنون تعیین کننده است و یا اینکه انقلاب یک پروسه است که هنوز به انجام نرسیده، مواردی اند که تاحال گروههای مختلف چپ در تونس به آن موافق نیستند.

در آغاز هفته تونس شاهد ثبت رسمی ۲۴ حزب سیاسی بود که اکثریت این احزاب جدیداً تأسیس شده و در عمل پیشینه سیاسی نداشتند. اینکه کدام حزبی نقش مرکزی را در تونس نوین عهده دار خواهد شد، هیچ کسی پیشبینی کرده نمیتواند. اگر در خیابانها از مردم سوالی در مورد حزب کمونیست شود، اکثریت از حزب کمونیست کارگران تونس (پی.سی.او.تی.) نام میبرند. رئیس این حزب عما عمادی سالهای درازی را در زندان و مبارزه مخفی سپری کرد و به همین خاطر و هم بنابر فعالیت پیگیرش برای آزادی و دموکراسی از جانب طیف وسیعی از نیروهای سیاسی - حتی بخشی از فعالان اسلامیت - مورد احترام قرار دارد. حزب کمونیست کارگران تونس عجله ندارد تا خودش را بحیث حزب سیاسی ثبت نماید، زیرا این یک مطلب شکلی است و در دستور روزهای «آینده» جا دارد. توضیح میگردد که «مردم از ما شناخت

کامل دارند، این امر برای اساس کاری ما کفایت میکند». گذشته از این آنان نیز بگونه سائر احزاب بدون درنگ بعد از سقوط دیکتاتور دین العابدین بن علی به احیای تشکیلاتی حزب شان آغاز کردند. همه در انتظار موفقیت چشمگیر حزب کمونیست کارگران تونس در انتخابات پارلمانی نزدیک هستند. ولی سوال قدرت قرار پیشبینیها در دایره سیاسی چپ - میانه گرا حل و فصل خواهد شد.

مسائل اجتماعی

در پهلوی نهاد اسلامی، احزاب لیبرال و بورژوازی - محافظه کار نیز موجود اند، ولی در حال حاضر مقدم بر همه محافظه کاران در شکل نوین سیاسی نقش تعیین کننده یی را ندارند. از آنجائیکه نقطه آغازین انقلاب مسائل اجتماعی بوده است، بنابراین احزابیکه عدالت اجتماعی را در محراق کار شان قرار داده اند، از جمله آنانی اند که امکانات بیشترین رانصیب میشوند. دیده میشود که در خلال مطالبات مشخص، نیروهای چپ تا میانه گرا (بشمول نهاد) با هم توافق نظر زیاد دارند. مبارزه علیه بیکاری، انکشاف منطوقی، انجماد خصوصی ساختن تأسیسات - بخصوص در عرصه خدمات عامه- و تقلیل مخارج معیشتی، نخستین گامهای کاری اند. همچنان برگشت از سیستم ریاست جمهوری به ساختار نوین دموکراسی پارلمانی در دستور روز قرار دارد.

تفاوت نظرهایی درباره همکاری با حکومت انتقالی وجود دارد. آیا خطر از دست دادن همه دستاوردها، هرگاهی وضع به زودی عادی نگردد، هرگاهی احزاب و سازمانهای چپ در حکومت و از آن طریق در کنترل اپارات آن، شرکت نکنند، وجود دارد؟ اینست دیدگاه حزب کمونیست ریفورمیستی بنام التجدید که در تونس بن علی مربوط به «اپوزیسیون قانونی ویا برهنه» بود و در حال حاضر با ۲ نماینده در پارلمان شرکت دارد. این استدلال را نمیتوان کاملاً مردود دانست، زیرا طرفداران بن علی و حزب اتحاد دموکراتیک مشروطه (آر.سی.دی.) که اکنون منحل اعلام گردیده، بگونه گذشته تلاش خواهند ورزید تا کشور را به ثبات سازند و برای تعمیل این امر از موقفهای شان در اپارات حکومتی استفاده نمایند. التجدید با احمد ابراهیم پست وزارت آموزش و تحقیقات علمی را در اختیار دارد. در مقایسه با سائرین، کمونیستهای ریفورمیست مجبور نیستند تا احیای حزب را از صفر آغاز نمایند، بلکه آنان همین حالا تجارب تخصصی را در اختیار دارند.

شرکت در حکومت

مخالف قبلی رژیم بن بریک شرکت در حکومت را تسلیم طلبی میداند، آری «خیانت به انقلاب». وی هراس از آن دارد که عناصر چپ در وجود «همکاری سازنده» شان با (حزب مترقی دموکراتیک / پی.دی.پی.) ویا (التجدید) بوسیله «قبول مسئولیت» خود زنده ماندن سیستم کهنه را مساعد میسازند. ولی وضع و تکانه هایی از میان مردم وضاحت کامل ندارند و به همین ترتیب یکی از نیروهای دیگری که در زمان بن علی اهمیت چندانی نداشت و به صفت نیروی اپوزیسیونی مجاز فعالیت میکرد و به نیروهای چپ- میانه گرا تعلق دارد، حزب مترقی دموکراتیک (پی.دی.پی.) است که ضرورت شرکت در حکومت را مطرح میسازد. حزب مترقی دموکراتیک نخستین حزب در تونس است که رئیس آن یک خانم بنام مایا جریبی است. وی آمریشین و وکیل مدافع نجیب شیبی که از جمله کاندیدان ممکن ریاست جمهوری بحساب میآید، میباشد. حزب مترقی دموکراتیک از جمله احزاب معروف چپ- میانه گرا است. و چنین

معلوم میشود که این حزب تاکنون باوجود شرکت در حکومت از اعتبار برخوردار است. شیعی وزیر انکشاف منطوقی است، این پست برای مناطق کمتر انکشاف یافته تونس اهمیت بزرگ دارد. در جمله نخستین پروژه ها درین عرصه احیای مجدد وتمدید شبکه راه آهن در مناطق دهاتی است. در کنار التجدید و حزب مترقی دموکراتیک یکی از فعالان حزب پیراتها(دزدان دریایی) در پست سکرتر دولت- در امور جوانان و سپورت- شامل حکومت میباشد. اما باوجود آنکه انترنت و رسانه های اجتماعی نقش مرکزی را در انقلاب تونس ایفا نمودند - حزب پیراتها حداقل تا اکنون- کدام پایگاه وسیع مردمی ندارد.

اپوزیسیون با قاطعیت انجمن کار و آزادی (اف.دی.تی.ال) که همچنان از جمله نیروهای چپ- میانه محسوب میگردد، راه دیگری را انتخاب کرده است. رئیس آن داکتر نامدار مصطفی بن جعفر بتاريخ ۱۷ جنوری نخست آماده گی اش را برای احراز کرسی وزارت صحت ابراز کرد. ولی زمانیکه وی به واقعیت پی برد و آن اینکه چه تعدادی از فعالان مسئول حزب اتحاد دموکراتیک مشروطه پستهای کلیدی را درین حکومت بعهدہ دارند، بدون درنگ استعفا داد- همراه با تعدادی از نماینده گان سندیکاهای واحد تونس که طور عاجل به پستهای مختلف وزارتها منصوب گردیده بودند و استعفا دادند. بنابر اعتراضات شدید مردم در خیابانهای تونس مسئله چنان شد که به استثنای نخست وزیر محمدغنوشی هیچ یک از نماینده گان حزب اتحاد دموکراتیک مشروطه دیگر در شماراعضای سطح بالایی حکومت قرار ندارند. در هر حال اکثریت پستهای سطوح دومی از وجود کارشناسان سیستم سابق تکمیل گردیده که مورد اعتماد کامل نیستند. التجدید و حزب مترقی دموکراتیک به بن جعفر اتهام می بندند که وی فقط نظریه عوامل خودخواهانه از شرکت در حکومت کناره گیری کرده است تا در نتیجه، زمینه بهتری را برای انتخابات ریاست جمهوری داشته باشد. واقعاً که بن جعفر نیز از جمله کاندید های ممکن است. سندیکای دکتوران متشکل در چهارچوبه انجمن کار و آزادی (اف.دی.تی.ال) در سالهای گذشته نیز محبوبیت محسوسی در جایگاه یک حزب اپوزیسیونی قاطع بدست آورده بود.

اینکه کدام یک از استراتژیهای قدرت چپ اکنون تعمیل میگردد، انتخابات شاهد آن خواهد بود که ممکن در شش ماه بعد برگزار گردد. در حال حاضر تونس دارای یک «حکومت امتحانی» است. مردم دقیقاً نظارت میکنند که حکومت چگونه اجراءات میکند. این مطالب که کنوانسیون ضد شکنجه به امضا رسید، اینکه آزادی مطبوعات عملی میگردد و اینکه در عرصه تأمینات اجتماعی گامهای کوچکی برداشته میشود البته انعکاس مثبتی دارند. ولی زمانیکه وزیر خارجه احمد اونایس درمورد ملاقاتش با وزیر خارجه فرانسه میشل الوی- ماری خود را بی نهایت راضی میدانست، مجبور به استعفا شد. زیرا این خانم که گذشته از استفاده مرخصی سالانه اش مهمان دوستان بن علی بود، قبل از همه بنابر اظهاراتش جهت اعزام نیروهای پاراشوتی فرانسه برای

حفظ دیکتاتور در هنگام اعتراضات شدید مردم مورد انتقاد مردم تونس قرار داشت. قدرت واقعی سیاسی در تونس - خوشبختانه - هنوز هم در اختیار مردمی است که پرده های هراس را دریده اند. مقدم بر همه همان اصلاح طلبیهای خیابانی است که حداقل سمتهنده عمومی سیاستی میباشد. حکومت انتقالی بخوبی میداند که هرآنچه از جانب مردم در جایگاه «خیانت به انقلاب» مشخص گردد، منتج به اعتراض آنی مردم میشود.

کلاودیا هیدت عضو رهبری فراکسیون حزب چپ اروپا (ای. ال) در روزهای قبل همراه با معاون رئیس این فراکسیون خانم مایت مولا در تونس غرض مذاکره با نماینده گان احزاب مختلف چپ اقامت داشت.